

ADVIES

Zaak: CWI 2019-04

inzake de klacht ingediend door

Klager: [Klager]

tegen

Beklaagde: [Beklaagde]

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden en Leids Universitair Medisch Centrum was in deze procedure als volgt:

- prof.dr F.R. Rosendaal(voorzitter),
- mr dr M.Y.H.G. Erkens,
- prof.dr. A.K. Yesilkagit,
- prof.dr C.J. van Asperen,

- Y.T.R. Mees ten Oever, secretaris,
- mr W.J. de Wit, secretaris.

Het verloop van de procedure

Op [Dag] februari 2019 dient Beklaagde zijn dissertatie ter goedkeuring in bij de promotiecommissie. De dissertatie heeft de titel [Titel].

Een van de leden van de promotiecommissie vermoedt dat er mogelijk sprake is van plagiaat, dan wel dat bepaalde passages slordig worden geciteerd. Met name zou overvloedig gebruik worden gemaakt van het proefschrift van [Auteur 1] en een 'working paper' van [Auteur 2].

De promotiecommissie heeft hierop nogmaals gekeken naar uitkomsten van de reguliere digitale plagiaatcontrole met het programma Turnitin. De conclusie was dat Beklaagde toegang tot promotie verleend kon worden aangezien het vooral

leek te gaan om niet juist of slordig citeren. Beklaagde heeft aangegeven dat hij de betreffende passages zou verbeteren.

Op [Dag] mei 2019 werd de datum voor de openbare verdediging van het proefschrift vastgesteld op [Dag] september 2019.

Op verzoek van Klager, als decaan van de faculteit tevens lid van het College voor Promoties, is de dissertatie alsnog handmatig vergeleken met het proefschrift van [Auteur 1], omdat dit niet in het gegevensbestand van Turnitin was opgenomen. Hieruit kwam naar voren dat het werk van [Auteur 1] slordig werd geciteerd, [Auteur 1] niet werd genoemd en referenties waren weggelaten .

Op [Dag] juli 2019 heeft Beklaagde op eigen initiatief en zonder dat hij weet had van de handmatige vergelijking, een aangepaste versie van de dissertatie toegestuurd aan de promotiecommissie.

Naar aanleiding van het nadere onderzoek naar de oorspronkelijke versie van het proefschrift (versie februari 2019) is op [Dag] juli 2019 besloten de toegang tot de promotie in te trekken.

Bij brief van [Dag] september 2019 heeft Klager een klacht ingediend wegens vermoede inbreuk op de wetenschappelijke integriteit, met het verzoek om nader te onderzoeken of er sprake is van plagiaat in het proefschrift zoals ingeleverd op [Dag] februari 2019.

Op [Dag] september 2019 is Beklaagde op de hoogte gesteld van de klacht.

Bij brief van [Dag] oktober 2019 heeft Beklaagde een verweerschrift ingediend.

Tussen [Dag] december 2019 en [Dag] januari 2020 zijn Beklaagde, zijn twee promotoren [Promotor 1] [Promotor 2], en Klager gehoord. De Commissie heeft in het belang van het onderzoek de betrokkenen afzonderlijk van elkaar gehoord. Klager en Beklaagden hebben een afschrift ontvangen van de verslagen van de hoorzittingen.

Beoordeling klacht

Klager heeft tijdens de hoorzitting desgevraagd bevestigd dat zijn brief van [Dag]september 2019 een ‘klacht’ bevat, zoals bedoeld in de Klachtregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Leiden en LUMC (hierna: de Klachtenregeling).

De Commissie constateert dat het promotietraject ná goedkeuring van het proefschrift door de promotiecommissie, maar vóór de openbare verdediging ervan is stilgelegd. Dit betekent dat het proefschrift weliswaar is toegezonden aan de leden van de promotiecommissie, maar niet is gepubliceerd of anderszins openbaar is gemaakt. Zoals de Commissie reeds eerder heeft overwogen, dient een wetenschappelijk werk in beginsel eerst openbaar te worden gemaakt, voordat het getoetst kan worden aan de regels zoals neergelegd in de Klachtenregeling. Immers, als een werk niet openbaar is gemaakt, kan het als zodanig geen schade toebrengen aan de wetenschap.

De klacht, zoals verwoord in de brief van [Dag] september 2019, dient niet-ontvankelijk te worden verklaard, nu het proefschrift niet openbaar gemaakt is.

De Commissie ziet echter aanleiding om de brief van Klager aan te merken als een verzoek conform artikel 21, negende lid, van het Promotiereglement Universiteit Leiden 2018 (het Promotiereglement). Dit artikel biedt het College voor Promoties, waarvan Klager als decaan deel vanuit maakt, de mogelijkheid om plagiaat of het vermoeden daarvan, voor te leggen aan deze Commissie. De omstandigheid dat dit artikel voorschrijft dat een dergelijk verzoek door tussenkomst het College van Bestuur dient te worden ingediend, is in dit geval van ondergeschikt belang. De Commissie acht zich derhalve bevoegd om kennis te nemen van de brief van Klager en het proefschrift te onderwerpen aan een onderzoek. De Commissie wijst erop dat Beklaagde heeft verklaard dat hij een dergelijk onderzoek apprecieert, nu hij er belang bij heeft dat het proefschrift voldoet aan de voor de wetenschappelijke integriteit geldende eisen.

Beoordeling van het proefschrift

De Commissie is bij het onderzoek uitgegaan van het proefschrift, zoals dat in *februari* is toegezonden aan de promotiecommissie. Beklaagde heeft in juli, nadat hij door de promotiecommissie was gewezen op het verkeerd overnemen van bronnen, een nieuwe versie ingeleverd waarin een aantal verwijzingen en passages zijn aangepast. De Commissie is echter van mening dat de februari versie aangemerkt moet worden als een definitief document. Het was immers

goedgekeurd door de promotoren en is ter beoordeling toegezonden aan de promotiecommissie. Hiermee staat het voor de Commissie vast dat Beklaagde op basis van dit manuscript zijn promotie wilde voltooien.

Klager heeft de resultaten die zijn voortgekomen uit de plagiaatcheck door het softwareprogramma Turnitin, uitgevoerd op de versie februari (*manuscript februari (turnitin rapportage FULL).pdf*) dat op verzoek van de Commissie is toegezonden.

De Commissie heeft in detail naar de door de plagiaatscanner gesignaleerde passages gekeken. Dit heeft geleid tot bijgevoegd document “Observaties bij de dissertatie”(bijlage 1), waarin een uitgebreide toelichting wordt gegeven op tekstdelen die afkomstig zijn uit werk van andere auteurs.

Enkele opvallende zaken daarin zijn de volgende:

- De Turnitin rapportage geeft per primaire bron geen als alarmerend aan te merken percentages van overeenkomst weer. Nadere inspectie van de tekst leert echter dat relatief lage scores voor deze ‘similariteitsindex’ niet zonder meer als indicator voor de afwezigheid van onjuiste letterlijke overnames gekwalificeerd mag worden.
- Sommige onderdelen van hoofdstukken zijn op basis van tekstdelen uit één, twee en soms een drietal andere externe bronnen samengesteld .
- Omvangrijke tekstdelen uit andere bronnen zijn integraal overgenomen, d.w.z. soms een regel, hier en daar verscheidene zinnen, en in enkele gevallen gehele alinea’s uit andere bronnen, inclusief de in die bronnen weergegeven auteursverwijzingen en citaten (inclusief hun bron- en paginavermelding.
- De uit andere bronnen overgenomen tekst(delen) komen in zowel de theoretische en methodologische als in de empirische hoofdstukken voor.

De resultaten gevonden met behulp van Turnitin waren voor de commissie aanleiding een handmatige vergelijking uit te voeren met drie bronnen die veel gebruikt zijn. De vergelijkingen met drie andere werken zijn opgenomen in bijlagen A t/m C, waarbij het werk van Beklaagde steeds links is weergegeven. De overeenkomende tekst is daarin geel gearceerd. De Commissie wijst er nadrukkelijk op dat dit géén uitputtende lijst is.

A. [Auteur A] (2011), [Werk A].

Beklaagde heeft een aantal passages van [Werk A] letterlijk overgenomen. Beklaagde verwijst wel naar [Auteur A], maar omdat de passages niet tussen aanhalingstekens zijn geplaatst, is niet duidelijk dat het niet zijn eigen tekst is. Daarnaast komt het voor dat Beklaagde de oorspronkelijke verwijzing van [Auteur A] naar haar eigen tekst overneemt ([Auteur A] 2010), waardoor niet blijkt dat zijn bron [Auteur A] 2011 is.

B. [Auteur B] (2012) [Werk B].

Beklaagde heeft een aantal passages overgenomen, dan wel gebaseerd op werk van [Auteur B], maar de aanhalingstekens zijn niet, of niet juist, geplaatst.

Daarnaast is het opmerkelijk dat ook in de samenvatting van het proefschrift van Beklaagde delen van [Auteur B]'s proefschrift vrijwel letterlijk worden overgenomen (zonder enige verwijzing). Juist in de samenvatting verwacht men enkel oorspronkelijk werk; het is immers een verkorte weergave van het eigen onderzoek van de promovendus .

C. [Promotor 2] (2013), [Werk C].

Beklaagde heeft een passage van ongeveer 420 woorden letterlijk overgenomen uit het stuk van zijn co-promotor. Weliswaar wordt [Promotor 2] aan het begin van de passage genoemd, doch de tekst is niet tussen aanhalingstekens geplaatst en het betreft een passage van verscheidene zinnen, zodat de suggestie wordt gewekt dat Beklaagde de tekst zelf heeft geschreven. Overigens is de verwijzing ook onjuist ([Promotor 2] 2003, in plaats van 2013).

Verder is uit nader onderzoek gebleken dat de hoofdstukken 4 en 5 geheel eerder zijn gepubliceerd als vier 'working papers' van Beklaagde uit 2017 [Working paper 1-4]. Zie hiervoor ook Bijlage 1.

Alles overziend hebbende is de Commissie van mening dat Beklaagde, met name in de inleidende hoofdstukken die het theoretisch kader weergeven dat aan het werk ten rondslag ligt, teksten van anderen heeft gebruikt zonder daar op adequate wijze aan te refereren. Dit is niet alleen voorgekomen bij het werk van [Auteur 1], maar ook van anderen, zoals uiteen gezet hierboven en in de bijlagen.

Dit is in strijd met de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018. Beklaagde heeft immers de bronnen niet zorgvuldig weergegeven (norm 34)

Blad 6/8

en heeft bij het overnemen van tekst onvoldoende recht gedaan aan het wetenschappelijk werk van anderen (norm 40).

Hierdoor, en door de omstandigheid dat de plagiaatscan van het proefschrift een letterlijk gekleurd beeld oplevert, is bij de Commissie een gebrek aan vertrouwen ontstaan dat de bronnen van andere passages wél correct zijn weergegeven. Bovendien ontstaat het beeld dat een groot deel van het proefschrift met 'knippen en plakken' tot stand is gekomen.

De omstandigheid dat Beklaagde, zoals hij heeft gesteld, in het begin van zijn promotietraject mogelijk een verkeerde methode heeft gehanteerd bij het verzamelen van bronnen en dat hij onvoldoende training of opleiding heeft gehad vanuit de faculteit om plagiaat te voorkomen, maakt dat niet anders. Het is immers te allen tijde de verantwoordelijkheid van een promovendus om de bronvermelding op orde te hebben en plagiaat te voorkomen. Beklaagde heeft wellicht niet de opzet gehad om het werk van anderen toe te eigenen, maar zijn werkwijze heeft geleid tot een verwijtbare schending van de wetenschappelijke integriteit.

Daar komt bij dat het de Commissie gebleken is dat dat Beklaagde ook in zijn masterscriptie passages van een ander heeft gebruikt, zonder daar op correcte wijze naar de verwijzen. Zie hiervoor bijlage D, waarin de scriptie van Beklaagde is vergeleken met de masterscriptie van [Auteur D], [Werk D] (2008). Hiermee staat voor de Commissie vast dat Beklaagde al eerder te vrij is omgegaan met het gebruiken van het werk van anderen.

Naast het onderzoek naar het gebruik van bronnen, heeft de Commissie tijdens deze procedure een aantal transcripties van de interviews die Beklaagde heeft afgenomen voor zijn onderzoek opgevraagd.

De interviews met 30 [Respondenten] (proefschrift, p. [Nr]), zijn een belangrijke bron voor de data die Beklaagde in zijn onderzoek gebruikt. Volgens de opgave van de onderzoeker namen de interviews 60-90 minuten in beslag. De interviews waren semi-gestructureerd. De lijst met leidende vragen, alsmede een lijst van de functies en posities van respondenten zijn in de bijlagen van het proefschrift opgenomen. De namen zijn geanonimiseerd op wens van de respondenten.

De commissie heeft inzage willen hebben in de interviewtranscripties, en de beklagde gevraagd de transcripties van een door de Commissie willekeurig gekozen aantal interviews te overhandigen.

Het bleek dat niet van alle door de commissie opgevraagde interviews een transcriptie kon worden overhandigd en dat de overhandigde transcripties summiere handgeschreven notities op blocnote waren .

Alle bronnen die gebruikt zijn bij een onderzoek en de daaruit voortkomende materialen dienen opgeslagen te worden en opvraagbaar te zijn. De inhoud van het materiaal dient een zodanige kwaliteit te bezitten dat het onderzoek door andere onderzoekers geverifieerd en gerepliceerd kan worden

Voor uit interviews gehaalde data geldt dat zij getranscribeerd worden. De inhoud van de gesprekken dient zo gedetailleerd mogelijk, bij voorkeur letterlijk, geregistreerd te zijn.

De wijze waarop de interviews zijn gehouden en de wijze waarop zij zijn verwerkt voldoet niet aan de normen die minimaal aan de verzameling en opslag van empirische materialen zijn gesteld die verificatie en replicatie mogelijk maken. De omstandigheid dat beklagde, zoals hij heeft gesteld, door verhuizing (naar het buitenland) een deel van zijn archief niet kan raadplegen, maakt dat niet anders.

Tot slot rekent de Commissie het ook de promotoren aan dat zij de handelwijze, zowel met betrekking tot de totstandkoming van het proefschrift, als ook met betrekking tot de dataverzameling, niet hebben bemerkt en daarmee kennelijk onvoldoende zicht hebben gehad op de werkwijze van hun promovendus.

Blad 8/8

Conclusie

De Commissie is van mening dat het proefschrift zoals ingediend in februari 2019 niet voldoet aan de eisen van de wetenschappelijke integriteit en adviseert het College voor Promoties Beklaagde op basis van dat werk niet toe te laten aan tot de promotie. Het staat het College voor Promoties vrij om Beklaagde op grond van nader te stellen eisen alsnog toegang te verlenen.

Advies van de Commissie

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie:

- het College van Bestuur de klacht niet-ontvankelijk te verklaren;
- het College voor Promoties Beklaagde op basis van dat werk niet toe te laten aan tot de promotie.

Aldus vastgesteld op 17 april 2020.

Namens de Commissie,

prof. dr F.R. Rosendaal
voorzitter

mr W.J. de Wit
secretaris

mr dr M.Y.H.G. Erkens